



Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tilsynsrapport

Tilsyn med Den franske skolens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø

Den franske skolen i Oslo





Sammendrag

Statsforvalteren fører tilsyn med Den franske skolen i Oslo. Temaet for tilsynet er om styret gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og styret som skoleeier undersøker og setter inn tiltak i saker der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen. Tilsynet er en del av felles nasjonalt tilsyn 2022-2025.¹ Det overordnede formålet med tilsynet er å kontrollere om styret og skolen oppfyller kravene i regelverket.

I dette tilsynet ser vi at styret og skolen har utarbeidet et system som har til hensikt å forebygge og ta tak i hendelser knyttet til elevens trivsel på skolen.

Vi har imidlertid funnet at skolen ikke gjennomfører de undersøkelsene som er rimelig å forvente. Videre har vi funnet at skolen ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten. På bakgrunn av dette har vi vurdert at styrets internkontroll ikke fullt ut sikrer at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt.

Den franske skolen i Oslo mottok en foreløpig tilsynsrapport og har uttalt seg innen fristen. På bakgrunn av skolens uttalelse, har vi gjort noen endringer i rapporten. Vi fatter nå vedtak (denne rapporten) med pålegg om retting. Se nærmere om hva dette pålegget innebærer under rapportens punkt 6.

Styret har rettefrist til 31.10.2025.

¹ <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/tilsyn-med-offentlige-barnehager-og-skoler/#a162487>



Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Innholdsfortegnelse	3
1 Innledning	4
1.1 Kort om skolen og styret	4
1.2 Om gjennomføring og tema for tilsynet	4
1.3 Oppbyggingen av rapporten	5
2 Rettslige krav	5
2.1 Retten til et trygt og godt skolemiljø	5
2.2 Kravet til internkontroll	6
3 Styringstiltak og styrende dokumenter	7
4 Plikten til å undersøke	8
4.1 Rettslige krav – plikten til å undersøke	8
4.2 Praksis, vurdering og konklusjon	8
5 Plikten til å sette inn tiltak	13
5.1 Rettslige krav – plikten til å sette inn tiltak	13
5.2 Praksis, vurdering og konklusjon	13
6 Pålegg om retting	17
6.1 Oppfølging av påleggene	18
7 Styret og skolen har rett til å klage	18



1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med skoler godkjent etter opplæringsloven (oppl.) § 22-1.²

Opplæringsloven av 1998 gjaldt da vi startet tilsynet. Den 1. august 2024 trådte ny opplæringslov i kraft. Vurderingene i foreløpig rapport er gjort etter nytt regelverk. Eventuelle pålegg om å rette brudd på regelverket vil være hjemlet i ny opplæringslov.

I tilsyn kontrollerer vi om skolen oppfyller opplæringsloven med forskrifter, og kan derfor føre tilsyn med styrets plikt til å ha internkontroll etter kommuneloven § 25-1.³

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, og vi skal derfor gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven. Fordi vi behandler personopplysninger i tilsynet, gjelder også bestemmelsene i personopplysningsloven.⁴

1.1 Kort om skolen og styret

Den franske skolen i Oslo – Lyceé Francais Rene Cassin D'Oslo – ble grunnlagt i 1961.⁵ Skolen er godkjent etter opplæringsloven (1998) § 2-12.⁶ Skoleåret 2024-2025 er det totalt 444 elever fordelt på 1.-9. trinn.⁷

Styret på skolen består av styreleder, valgte foreldrerepresentanter, rektor, daglig leder, rektor for barneskolen/styrer for barnehagen, ansattrepresentanter, representanter fra arbeidstakerorganisasjonene, og personer utpekt av Den franske ambassaden. Styret har den øverste ledelsen av skolen, og vedtar blant annet skolens budsjett.

Ledelsen ved skolen er organisert med rektor som øverste leder, rektor for barneskolen, skoleinspektør og daglig leder. Rektor er underlagt myndigheten til kulturattachéen ved Den franske ambassaden.

1.2 Om gjennomføring og tema for tilsynet

Vi åpnet tilsyn med styret ved Den franske skolen i brev av 12.01.2024. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Tema for tilsynet er om styret gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og skoleeier oppfyller plikten til å undersøke og plikten til å sette inn tiltak der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen.⁸

² Dette følger av opplæringsloven §§ 22-6 første ledd og 29-2 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

³ Det følger av opplæringsloven § 22-2 at styret skal ha en internkontroll i tråd med reglene i kommuneloven § 25-1.

⁴ Les mer om vår behandling av personopplysninger på <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/personvern-for-barnehage-og-skole/behandling-av-personopplysninger-i-tilsyn/>.

⁵ Den franske skolens nettside: <https://lfo.no/nb/skolen/>.

⁶ Organisasjonsnummer 976 837 622.

⁷ Tall fra Utdanningsdirektoratet (Udir.no) 16.01.2025.

⁸ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 og 12-5, jf. kommuneloven § 25-1.



Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Dersom skolen ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting. Vi gir eventuelle pålegg til styret som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven med forskrifter oppfylles.⁹

1.3 Oppbyggingen av rapporten

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner. I den videre gjennomgangen presenterer vi det rettslige grunnlaget for tilsynet under *Rettslige krav*. Under *Styringstiltak og styrende dokumenter*, beskriver vi aktiviteter, dokumenter og andre tiltak som er satt inn for å sørge for at regelverket blir fulgt. For hver delplikt beskriver vi praksis på skolen ut ifra kravene i opplæringsloven § 12-4, og våre vurderinger og konklusjoner. Den samlede vurderingen av om styret gjennom sin internkontroll sikrer at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt er til slutt under hver delplikt. Til slutt gir vi pålegg om retting.

2 Rettslige krav

2.1 Retten til et trygt og godt skolemiljø

Alle elever i skolen, leksehjelpordningen og skolefritidsordningen har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring.¹⁰ Retten er individuell, og det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt.

For å sikre retten til et trygt og godt skolemiljø, har skolen en aktivitetsplikt etter opplæringsloven §§ 12-4 og 12-5. Aktivitetsplikten inneholder fem delplikter som er plikten til å følge med, gripe inn, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. I dette tilsynet skal vi undersøke om styret gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og styret som skolens øverste organ undersøker og setter inn tiltak dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen. Videre kontrollerer vi om styret sikrer at saken blir undersøkt ved mistanke om eller kjennskap til at det er en i skolens ledelse som står bak krenkelsen.

I tilsynet er det et gjennomgående tema om skolen og styret har vurdert hensynet til barnets beste og sørget for at involverte elever blir hørt.

Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle delpliktene i aktivitetsplikten. Dette er også et gjennomgående tema i tilsynet. I tillegg må skolen eller styret lage en skriftlig plan for tiltakene i en sak.

⁹ Jf. opplæringsloven § 22-2 tredje ledd.

¹⁰ Jf. opplæringsloven §§ 12-1 og 12-2.



For at aktivitetsplikten skal være oppfylt, må skolen gjøre det som med rimelighet kan forventes gjennom hele saksforløpet.

2.2 Kravet til internkontroll

Styret skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.¹¹ Kravet er et viktig element i styrets ledelse og styring. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset størrelsen på skolen og særpreget, aktivitetene og risikoforholdene ved skolen.¹² Styret har ansvar for at kravet til internkontroll blir oppfylt, men kan delegere oppgaver knyttet til internkontrollen. Styret er likevel ansvarlig og må følge opp at oppgavene blir ivaretatt.

Styret skal gjennomføre risikovurderinger for å tilpasse omfanget av internkontrollen til de områdene der risikoen og behovet er størst. Områder med stor risiko for regelverksbrudd vil ofte kreve bedre styring og kontroll gjennom flere tiltak, som for eksempel mer standardisering og tettere oppfølging, enn områder hvor det sjelden svikter.

Kravene til innholdet i internkontrollen som går frem av kommunelovens § 25-1 tredje ledd bokstavene a-e, må ses i sammenheng med denne lovens første og andre ledd.

Styret skal beskrive hovedoppgaver, mål og organisering, og gi oversikt over hvordan de har fordelt oppgaver og myndighet. Ut fra risikoen skal styret vurdere hvilke rutiner og prosedyrer som er nødvendige, og i hvilken grad de skal være skriftlige. Styret skal gjøre rutinene kjent og tilgjengelige for de som trenger å vite om dem. Styret må jevnlig skaffe seg oversikt over områder med risiko for avvik og sette inn tiltak for å forebygge og hindre regelverksbrudd. Styret må ha klare rapporteringslinjer, vurdere hvilke områder de skal følge med på, og hvordan de skal innhente informasjon eller bli informert av skolen. Styret må håndtere avvik på en måte som sørger for at regelverksbrudd både blir rapportert og fulgt opp. Styret skal dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig. Dette må de avgjøre ut fra risikobildet og formålet med internkontrollen. Styret skal holde seg jevnlig orientert om tilstanden i skolen, evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I tilsynet undersøker vi om styrets internkontroll er tilpasset for å kunne forebygge og hindre regelverksbrudd etter kommunelovens § 25-1, og hvordan ledelsen følger opp og kontrollerer arbeidet med skolemiljøet. Styret må kunne redegjøre for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll.

¹¹ Jf. kommuneloven § 25-1 første ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 andre ledd.

¹² Jf. kommuneloven § 25-1 første ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 andre ledd.



3 Styringstiltak og styrende dokumenter

Det er styret ved Den franske skolen i Oslo som har ansvar for internkontrollen ved skolen.¹³ Vi har i forbindelse med tilsynet mottatt styringsdokumenter som omhandler skolens arbeid med aktivitetsplikten. Disse er *Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo for skoleåret 2023-2024*, *Document de contrôle interne (Internkontrollsystem for miljørettet helsevern i skoler)*, *Internal control document (Internal control system for environment, health and safety protection in schools)*, og *Internal regulation 2023-2024*. Videre har vi fått *Oversikt over møtetidspunkter som omhandler skolemiljø og trivsel*, *Skolens årshjul 2024-2025*, *Cellule de Veille* (oversikt over skolemiljø saker) inkludert *Plan d'activité*, og *Styrets arbeidsplan*.

Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo beskriver skolens rutiner, og viser til både fransk opplæringslov og kap. 9 A om elevenes skolemiljø i opplæringsloven av 1998. Dokumentet slår fast at skolemiljø og trivsel ved skolen skal evalueres årlig gjennom en internrevisjon med indikatorer som blant annet omfatter antall elever som følges opp, voldshandlinger og skadeverk, endringer i skolemiljøet, selvtillit, følelse av tilhørighet og resultater fra Elevundersøkelsen. Resultater fra Elevundersøkelsen presenteres for elevrådet ved ungdomsskolen.

Document de contrôle interne, datert 30.01.2018, beskriver hvordan det skal føres internkontroll i henhold til tidligere forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.¹⁴ *Internal control document* er udatert og er med noen unntak en oversettelse av *Document de contrôle interne* med engelsk tekst. I *Internal control document* står det blant annet at rektor sørger for iverksettelsen av internkontrollen og følger opp ansvaret som er forventet, for at reglene skal kunne følges. Ifølge *Internal control document* skal internkontrollsystemet arbeides med kontinuerlig og systematisk, og ha som mål å fremme folkehelse og blant annet bidra til et godt psykososialt miljø. Dokumentet inneholder et organisasjonskart, sjekklister for strategier for arbeidet med det psykososiale miljøet, prosedyrer for varsling, rutiner, og informasjon til ansatte.

Videre inneholder *Internal control document* sjekklister for tiltak mot og forebygging av mobbing, og for å styrke relasjoner mellom elever, og mellom elever og voksne på skolen. Det har også et årshjul som viser når det skal gis opplæring i internkontroll og trygt og godt skolemiljø, risikovurderinger for blant annet hendelser med vold på skolen, med tiltak for å forebygge og melde ifra om vold, trivselsundersøkelse, og gjennomgang og oppdatering av internkontrollsystemet. Verken *Document de contrôle interne* eller *Internal control document* omtaler i særlig grad skolens aktivitetsplikt, eller noen av de fem delpliktene.¹⁵

Internal regulation 2024-2025 er skolens reglement for elevenes rettigheter og plikter, og omtaler retten til et trygt og godt skolemiljø. Dokumentet viser til reglene om skolemiljø i opplæringsloven

¹³ Jf. opplæringsloven § 22-2 andre og tredje ledd.

¹⁴ Fra 01.07.2023 forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

¹⁵ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 og 12-5, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.



kapittel 12, og til kapittel 9 A-5 om skolemiljø i opplæringsloven av 1998, men fremhever kun varslingsplikten.¹⁶

Cellule de Veille (oversikt over skolemiljø saker) blir fylt ut hver uke av rektor og Trivselsteamet, og brukt i enkeltsaker til å registrere blant annet hva skolen skal gjøre og hvem man skal snakke med, og for å vise hvordan blant annet skolen oppfyller undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. *Plan d'activité* er skolens nye mal for aktivitetsplan, og ble tatt i bruk i høsten 2024. Se mer omtale av malen under punkt 5.2.

4 Plikten til å undersøke

4.1 Rettslige krav – plikten til å undersøke

Skolen skal snarest undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.¹⁷ Dette gjelder også hvis saken gjelder krenkelse fra en som arbeider på skolen. Hvem på skolen som skal undersøke saken på vegne av skolen, må skolen fastsette konkret.

Undersøkelsen skal ha som formål å få frem fakta om en situasjon, bakgrunnen for elevenes opplevelse og hvilke forhold i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Skolen skal gjøre de undersøkelsene som etter en faglig standard er rimelig å forvente i den enkelte saken. For å kunne sette inn egnede tiltak til barnets beste i en konkret situasjon, må skolen gjøre nødvendige undersøkelser.

Alle barn har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem.¹⁸ Skolen og styret må oppfylle elevenes rett til å bli hørt for å oppfylle undersøkelsesplikten. Dette omfatter ikke bare den eleven som skolen mistenker eller kjenner til at ikke har et trygt og godt skolemiljø, men også andre elever som er direkte påvirket eller involvert i saken.

Hvor raskt saken skal undersøkes, må vurderes opp mot hva som etter en faglig vurdering med rimelighet kan forventes. Her er hensynet til barnets beste et viktig moment. Når det er mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider på skolen, krenker, stilles det særlig skjerpede krav til fremdrift i saken. Skolen og styret må undersøke effektivt og så raskt som mulig.

4.2 Praksis, vurdering og konklusjon

Undersøker skolen/styret alle saker snarest, dersom det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?

¹⁶ I ny opplæringslov (LOV-2023-06-09-30) er begrepet «varslingsplikt» erstattet av «meldeplikt», jf. opplæringsloven §§ 12-4 andre ledd og 12-5.

¹⁷ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 andre ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.

¹⁸ Jf. opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav d.



Styreleder og de ansatte svarer ja i RefLex på om undersøkelsesplikten oppfylles på skolen. Styreleder forklarer at saker av en viss karakter blir undersøkt snarest, og at det alltid er rektor som vil ta ansvar for saken. Hvis det er rektor som er involvert i en sak vil det være styreleder som tar ansvaret. Rektor følger ellers opp i samarbeid med trivelsteamet.

Rektor opplyser at saker undersøkes så fort opplevelsene til eleven er bekreftet, og at anonyme tips ikke kan brukes. For å sikre at undersøkelsen skjer raskt, kan det hende at rektor delegerer det å avtale et møte med eleven til en annen i ledelsen eller skolens trivselsteam. I alle saker snakker man med eleven, og det skolen kaller for vitnesbyrd blir innhentet for å underbygge og bedre forstå opplevelsene til eleven. Det går fram av svarene fra de ansatte at deres rolle er å varsle, og at det er ledelsen som undersøker saker.

Rektor svarer i RefLex at dersom det skulle være mistanke om eller kjennskap til at rektor selv har krenket en elev, får enten rektor for barneskolen eller skoleinspektør oppgaven med å undersøke. Dette gjøres i samarbeid med Den franske ambassaden. Det går ikke fram av svar i RefLex eller av styringsdokumenter hvor fort skolen skal undersøke i slike saker.

I et flertall av elevsakene går det ikke fram når skolen undersøkte saken. I resten av elevsakene har skolen og rektor enten undersøkt saken straks eller etter én til to dager.

Når det gjelder saker hvor en ansatt er mistenkt for å krenke en elev, ser vi at rektor har undersøkt straks. Vi har ikke mottatt elevdokumentasjon som gjelder mistanke om eller kjennskap til at en i ledelsen har krenket en elev.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

I foreløpig tilsynsrapport vurderte vi at skolen ikke undersøker skolemiljøsaker snarest.

Styret redegjør for at de og skolen ikke er enig i Statsforvalterens vurdering på dette punktet. Styret og skolen påpeker at de ikke har fått anonyme varsler i saker om skolemiljø, og at dette ble brukt som et tenkt eksempel i intervjuer. Vi har mottatt ny dokumentasjon i flere elevsaker, hvor det fremgår at undersøkelsene i nesten alle sakene har begynt samme dag som skolen fikk kjennskap til elevens utfordringer.

På bakgrunn av skolens redegjørelse og dokumentasjon, endrer vi vår vurdering til at skolen undersøker skolemiljøsaker snarest.

Gjennomfører skolen/styret de undersøkelsene som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes?

I RefLex opplyser styreleder at skolen snakker med eleven og andre involverte elever, men at det bare er enkelte ansatte som gjør dette og ikke noen av lærerne. Rektor svarer i RefLex at undersøkelser i saker hvor en ansatt er mistenkt for å krenke en elev innebærer å snakke med elever, vitner og ansatte for å klargjøre forholdene, og vurdere omfang og graden av eventuell skade. Videre svarer rektor at undersøkelser alltid er forankret i prinsippet om å lytte, og å høre begge sider.



De fleste elevsakene vi har mottatt handler om relasjoner mellom elever. Sakene handler blant annet om vansker med å bli integrert, at eleven saken handler om plager andre elever eller selv blir plaget, eller om krenkelser på sosiale medier. Skolen har hovedsakelig undersøkt ved å gjennomføre en eller flere samtaler med elevene saken gjelder, samt å observere i noen av sakene. Vi kan ikke se at skolen har gjort andre type undersøkelser.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

I foreløpig tilsynsrapport vurderte vi at skolen ikke gjennomførte de undersøkelsene som er rimelig å forvente.

Styret redegjør for at skolen gjennomfører flere undersøkelser enn det vi har beskrevet i foreløpig rapport. Dette er blant annet samtaler med elever og foresatte, at elevene får tegne for å uttrykke sine følelser, at den dokumenterer skriftlig kommunikasjon med foresatte og at det gjennomføres møter og telefonsamtaler med foresatte. I ny dokumentasjon som vi har mottatt, kan vi se at skolen dokumenterer flere undersøkelser enn det som er beskrevet i foreløpig rapport. Vi kan imidlertid ikke finne at skolen undersøker relasjonene eller dynamikkene mellom elever gjennom objektive undersøkelser. Vi mener at dette vil være nødvendige undersøkelser for å avdekke bakenforliggende årsaker og faktorer i skolemiljøet, og som påvirker elevens opplevelse i saker der relasjoner er en del av utfordringen. Dette gjelder spesielt i de elevsakene som vi har mottatt der elevene går i samme klasse.

På denne bakgrunn opprettholder vi vår vurdering om at skolen ikke gjennomfører de undersøkelsene som er rimelig å forvente.

Dokumenterer skolen/styret hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten?

Styreleder svarer ja i RefLex, og forklarer at etter at et problem blir meldt, blir undersøkelsene dokumentert ved at problemet blir tatt opp til diskusjon i oppfølgingsmøter i *Trivsel- og velværegruppen*. Gruppen har eksistert siden 2018 og rektor deltar. I møtene blir de enige om hvordan man skal gå fram og hvilke elever trivselsteamet skal snakke med.

Av elevsakene ser vi at skolen bruker dokumentet *Action-plan* for å dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten. Det går fram av *Action-plan* at skolen har undersøkt i sakene, men i et stort flertall av sakene går det ikke fram når skolen undersøkte saken, eller hva som var resultatet av undersøkelsen i den enkelte sak.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

I foreløpig tilsynsrapport vurderte vi at skolen ikke dokumenterte sitt arbeid med undersøkelsesplikten.

Styret redegjør for at skolen dokumenterer sine undersøkelser og at dette blir lagret i skolens saksbehandlingssystem, og at undersøkelser som blir gjennomført i en sak kan hentes ut fra dette saksbehandlingssystemet. Videre mener styret at skolen også dokumenterer sine undersøkelser i de aktivitetsplanene som skolen har sendt inn i tilsynet, og at det går frem av disse aktivitetsplanene hvilke funn som skolen har gjort, og når undersøkelsen er gjennomført.



Vi kan ikke finne at skolen skriver referater fra samtaler og møter med foresatte. Vi ser imidlertid at skolens funn fra undersøkelser blir dokumentert i aktivitetsplanen. Vi vurderer på bakgrunn av skolens tilbakemeldinger på foreløpig tilsynsrapport at skolen dokumenterer de undersøkelsene som er gjennomført. Videre vurderer vi at skolens dokumentasjon også belyser hvilke funn skolen har gjort og når undersøkelsen ble gjennomført.

Vi endrer derfor vår vurdering til at skolen og styret dokumenterer hva den gjør i arbeidet med undersøkelsesplikten.

Sikrer styret gjennom sin internkontroll at plikten til å undersøke blir oppfylt?

I dokumentet *Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo* står det om undersøkelsesplikten. Her finnes flytskjemaet *Hva skal du gjøre når du står overfor en mobbesituasjon – Mistanke om mobbing?* Det går frem av flytskjemaet hvem på skolen som har ansvar for ulike oppgaver på skolen i forbindelse med undersøkelser. Videre står det at skolen har ulike team som bidrar i dette arbeidet. Dette er mobbeteamet, trivselsteamet og overvåkningsteamet. Teamene er satt sammen av ulike ressurspersoner på skolen og bistår i ulike stadier av undersøkelsene.

Ifølge flytskjemaet skal en situasjon analyseres enten som mobbesituasjon, konfliktsituasjon eller annet/mistrivsel. Dersom det identifiseres som en mobbesituasjon, innhentes det informasjon fra det skolen definerer som vitner, offer og utøver. Ved andre tilfeller skal situasjonen følges opp av trivselsteamet/pedagogisk team/elevtjenesten.

Vi ser ikke at skolens skriftlige prosedyrer inneholder tidskrav for når skolemiljøsaker skal undersøkes. Som tidligere nevnt er styreleder, rektor og ansatte samstemte i sine svar om at alle saker skal undersøkes så snart som mulig.

Når det gjelder kravet til internkontrollen om å avdekke avvik og risiko for avvik, svarer styreleder i RefLex at styret ikke har en oppdatert internkontroll som ivaretar risikovurderinger. Rektor rapporterer regelmessig til styreleder om status på undersøkelsesplikten, inkludert eventuelle avvik som er oppdaget og tiltak som er iverksatt for å rette opp disse. Styreleder har opplyst at styret den 17.10.2024 har vedtatt etablering av en komité for virksomhetsstyring. En viktig oppgave for denne komitéen vil være å planlegge en ny internrevisjon for å evaluere effektiviteten av prosedyrene for å undersøke og for å identifisere mulige risikoer for avvik. I tillegg vil styret delta i ledelsens arbeid med risikovurdering for å identifisere og vurdere risiko knyttet til manglende overholdelse av plikten til å undersøke.

Styreleder forteller at rektor informerer regelmessig i månedlige møter («TRIO møter» og styremøter). Rektor informerer umiddelbart om vanskeligheter som utgjør en reell risiko for en elev på skolen, dersom sakens alvorlighetsgrad tilsier det.

På de månedlige styremøtene er «Rektors beretning / Ledelsens gjennomgang» fast punkt. Der gir rektor en oversikt over skolens aktiviteter, prestasjoner og utfordringer i en gitt periode.



Styreleder forteller også at «Skolemiljø og trivsel» fra 17.10.2024 er et fast punkt i rektors beretning for styret, slik at styret kan ha en enda tettere oppfølging. I rektors beretning blir ikke enkeltsaker beskrevet, med mindre alvorlighetsgraden tilsier det.

Rektor svarer i intervju at det er ledelsen selv som gjennomfører undersøkelser, og at de derfor har oversikt over hvor fort det blir gjennomført undersøkelser i skolemiljøsaker. I ukentlige møter med overvåkningsteam spør rektor om undersøkelser har funnet sted. Det blir der informert om det som har gått galt, og rektor har ansvar for at oppgavene blir gjort. Overvåkningsteam skal identifisere og avdekke krenkelsessituasjoner.

På spørsmål om styret evaluerer tiltak i interkontrollen, svarer rektor i RefLex at når prosedyrer for internkontrollen viser seg å ikke være tilstrekkelig, blir dette presentert for styret, og styret avgjør om det skal gjøres justeringer. Som tidligere nevnt inneholder *Document de contrôle interne* sjekklister for rutiner og prosedyrer på skolemiljøområdet, men dette dokumentet er ikke revidert og oppdatert siden 2018. Videre går det fram av *Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo* at det skal gjennomføres en internrevisjon på skolens avdelinger hvert år, men skolens aktivitetsplikt er ikke nevnt som et av områdene som skal evalueres.

Styreleder svarer i RefLex at rektors gjennomgang av utfordringer på skolemiljøområdet er fast punkt på styremøtene og inngår i referat fra disse møtene. Dette skal dokumentere internkontrollen. Videre ser vi at *Internal Control document* inneholder sjekklister med oversikt over internkontroll på skolemiljøområdet når det gjelder hvordan ansatte blir informert om prosedyrer for å gripe inn, undersøke, melde ifra, informere om tiltak og evaluere virkningen av tiltak.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

Vår vurdering i foreløpig tilsynsrapport var at styret ikke har en internkontroll som sikrer at undersøkelsesplikten blir oppfylt.

Styret har kommentert at det ikke er riktig at internkontrolldokumentet deres ikke er oppdatert siden 2018. Dette dokumentet blir for tiden revidert, og det er planlagt ferdigstilt på første styremøte for skoleåret 2025-2026. Vi har mottatt et utkast av dette dokumentet, som skal vise arbeidet med utviklingen av internkontrollsystemet på skolen. Styret har i tillegg sendt inn et dokument som skal vise en oversikt over skolens arbeid med aktivitetsplikten og at skolen dokumenterer sitt arbeid i elevsakene.

Vi vurderer at styret avdekker avvik på skolens egne rutiner og prosedyrer på skolemiljøområdet gjennom rektors månedlige rapportering. I tiden etter at dette tilsynet startet, kan vi se at det har vært en utvikling i skolens arbeid med undersøkelsesplikten. Vi har imidlertid funnet at skolen ikke gjennomfører de undersøkelsene som med rimelighet kan forventes, se side 10. Videre vurderer vi at styret ikke har avdekket gjennom sin internkontroll at det er mangler i skolens undersøkelser i saker der elever opplever et skolemiljø som ikke er trygt og godt, og at undersøkelsene i skolens arbeid med aktivitetsplikten i for stor grad er individrettet. Vi vurderer derfor at styret ikke identifiserer områder med risiko for avvik.



På bakgrunn av dette opprettholder vi vår vurdering, og har kommet fram til at styrets internkontroll ikke er egnet til å sikre at plikten til å undersøke blir oppfylt.

5 Plikten til å sette inn tiltak

5.1 Rettslige krav – plikten til å sette inn tiltak

Når en elev selv sier at hun eller han ikke har det trygt og godt, eller undersøkelser viser dette, skal skolen snarest rette opp situasjonen med egnede tiltak.¹⁹

Hvilke tiltak som er egnede, beror på faglige og konkrete vurderinger. Barnets mening og hensynet til barnets beste er viktige momenter i denne vurderingen. Hvilke tiltak som er egnede må vurderes konkret, og kan være rettet både mot individnivå, gruppenivå og systemnivå.

Samlet sett skal skolen gjennomføre de tiltakene som med rimelighet kan forventes i den enkelte saken.

Hvor raskt skolen må sette inn tiltak, må vurderes konkret i den enkelte saken. Barnets beste vil være et grunnleggende hensyn i denne vurderingen.

Plikten til å sette inn tiltak hviler på skolen. Hvilke ansatte som faktisk skal gjennomføre tiltakene, må skolen fastsette konkret.

Hvis det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsen, har skoleeier et særlig ansvar for at skolen snarest setter inn tiltak.

Dokumentasjonskrav

Skolen skal lage en skriftlig plan når den iverksetter tiltak.²⁰ I planen skal det stå hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som skal gjennomføre tiltakene, og når tiltakene skal evalueres.

5.2 Praksis, vurdering og konklusjon

Retter skolen/styret snarest opp situasjonen med egnede tiltak dersom en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?

Styreleder svarer ja i RefLex på spørsmål om skolen setter inn tiltak snarest, når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, eller undersøkelser viser det. Styreleder svarer videre at skolen har klare rutiner for hvordan nødvendige tiltak skal iverksettes for å håndtere uønskede hendelser eller forhold. Rektor har hovedansvaret og myndighet til å bestemme riktig tiltak, og

¹⁹ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 andre ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.

²⁰ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 tredje ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.



gjør dette i tett samarbeid med trivelsteamet. Når undersøkelser er gjennomført, iverksettes ulike tiltak for å følge opp og sikre at saken blir løst på best mulig måte. Styreleder svarer også at styret får informasjon om hva som skjer på skolen, men ikke nødvendigvis detaljert for hver sak. Styreleder opplyser også at alvorlighetsgraden øker når saken handler om at en som arbeider på skolen har krenket en elev.

Rektor og de ansatte svarer ja i RefLex på spørsmål om tiltaksplikten oppfylles på skolen. I svarene kommer det fram at tiltak iverksettes umiddelbart eller så raskt som saken tilsier etter undersøkelser, og når det er kjennskap til at en elev ikke har det godt på skolen. Rektor svarer at det blir satt inn «føre var» tiltak for å beskytte barnets integritet. Videre svarer rektor og de ansatte at tiltak blir satt inn straks dersom det er en som arbeider på skolen som krenker en elev.

I de fleste elevsakene ser vi at det er satt inn tiltak, men i flere av sakene går det ikke tydelig fram når skolen satte inn tiltak.

Vår vurdering

Selv om det ikke går tydelig fram av de fleste elevsakene akkurat når skolen setter inn tiltak, er vårt inntrykk at styreleder, rektor og de ansatte på skolen har samme oppfatning om at tiltak skal iverksettes snarest i alle saker. Det samme gjelder der en som arbeider på skolen krenker en elev. Vi vurderer der for at skolen og styret snarest setter inn tiltak dersom en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en av skolens ansatte. Når det gjelder om skolen setter inn tiltak som er egnet til å rette opp situasjonen, viser vi til vår vurdering under.

Setter skolen/styret inn tiltak som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes?

På spørsmål om skolen og styret vurderer konkret hvilke tiltak som er egnede i den enkelte sak, så svarer styreleder ja i RefLex. Videre svarer hun at hovedansvaret for å bestemme riktig tiltak ligger hos rektor, og dette blir gjort i tett samarbeid med trivselsteamet som er med på å identifisere riktig tiltak. Videre beskriver styreleder at skolen har klare rutiner for å iverksette tiltak og hvordan det skjer, både for å forebygge og håndtere uønskede hendelser eller forhold. Når undersøkelser er gjennomført, iverksettes ulike tiltak for å følge opp og sikre at saken blir løst på en best mulig måte. Mens styret får en overordnet orientering, kan styreleder få mer informasjon om blant annet alvorlige enkeltsaker.

Rektor svarer som nevnt ja i RefLex på spørsmålet om tiltaksplikten blir oppfylt. Rektor utdyper gjennom sine svar i RefLex og i intervju at skolen vurderer hensiktsmessige tiltak i hvert enkelt tilfelle som en del av ukentlig overvåking gjort av overvåkningsteamet. Tiltakene som blir iverksatt for å møte behovet for sikkerhet omfatter bruk av reaksjoner etter ordensreglene, slik som midlertidig bortvisning, tiltak i regi av det psykososiale ressursteamet/trivselsteamet, samt kontakt og samarbeid med politiet, Barnehuset og andre tjenesteytere når det er nødvendig. Utover dette nevner ikke rektor tiltak som er brukt i skolemiljøsaker. Evalueringen av tiltakene gjennomføres hver uke av overvåkningsteamet, og tiltakene blir endret hvis nødvendig.

Ansatte utdyper i RefLex at det er oppfølgingsteamet som har ansvar for å vurdere hvilke tiltak som er egnede i den enkelte saken, følge opp tiltak, og evaluere og endre tiltak ved behov.



Hensynet til barnets beste blir ivaretatt ved å observere og snakke med eleven om hvordan det går.

I de fleste elevsakene er det satt inn noen tiltak, slik som møter med foreldre, samtaler med den eleven som saken gjelder og andre involverte elever, og «workshop» med ulike temaer. I disse elevsakene er det i liten grad informasjon om hva som ligger bak en elevs opplevelse. Det er uklart om skolens tiltak bygger på informasjon fra resultater fra skolens undersøkelser, og om hensikten med tiltakene er å løse utfordringene i de enkelte sakene og/eller om det er forebyggende tiltak. I et flertall av elevsakene kan vi heller ikke se om skolen har vurdert om tiltakene er til barnets beste og om eleven har noen sårbarhetsfaktorer. I noen av elevsakene kommer det fram at tiltakene blir fulgt opp og evaluert, men i de fleste sakene mangler det informasjon om dette.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

I foreløpig rapport var vår vurdering at skolen ikke vurderer konkret hvilke tiltak som er egnede i de enkelte sakene, og at det ikke blir satt inn egnede tiltak som etter en faglig standard er rimelig å forvente.

Styret har sendt inn ny dokumentasjon i elevsaker for å gi oss mer informasjon om skolens arbeid på dette punkt. Vi kan se at denne dokumentasjonen består av blant annet korrespondanse mellom skolen og foresatte, rapporter og tilbakemeldinger etter samtaler med elever, og materiale fra pedagogiske «workshops».

Vi vurderer at dokumentasjonen i de fleste elevsakene gir utfyllende informasjon både om hvilke tiltak som er nødvendige, og om den enkelte elev har behov for tilrettelegging. Vi forstår at disse vurderingene bygger på blant annet de undersøkelsene som er gjennomført. På denne bakgrunn mener vi at skolen gjør en konkret vurdering av hvilke tiltak som er egnede i den enkelte sak, og hva som er til det beste for eleven.

Vi endrer derfor vår vurdering til at skolen og styret setter inn tiltak som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes.

Dokumenterer skolen/styret hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten?

Styreleder forteller at dokumentet som Trivselsteamet bruker for å dokumentere tiltaksplikten gir mer informasjon enn de minstekravene som stilles til en aktivitetsplan, og at dette dokumentet heller ikke kalles aktivitetsplan.

Rektor og de ansatte svarer ja i RefLex på spørsmål om de lager en skriftlig plan når de setter inn tiltak i en sak, og om den skriftlige planen oppfyller minimumskrav til innhold. Det er oppfølgingsteamet som har ansvar for å lage en skriftlig plan, og som bestemmer hvilke tiltak som settes inn i saken og følger opp planen.



Som tidligere nevnt bruker skolen dokumentet *Action-plan* til å dokumentere hva som blir gjort i elevsakene. I et flertall av sakene går det ikke fram av dokumentet *Action-plan* når tiltak skal gjennomføres, og når tiltak skal evalueres.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

Vår vurdering i foreløpig rapport var at skolen ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

Vi har som nevnt mottatt ny dokumentasjon fra styret, og deriblant aktivitetsplaner. Styret har redegjort for at aktivitetsplanene skal gi et sammendrag av alle handlinger som er gjort for å hjelpe det enkelte barn. Ifølge styret kan ledelsen på skolen følge opp håndteringen av hver enkelt sak i tråd med både norske og franske faglige standarder. Det gir også hver fagperson som er involvert i saken mulighet til å spore utviklingen i elevens situasjon, trekke ut nødvendig informasjon og legge til relevante elementer for å sikre bedre forståelse og forbedret håndtering.

Vi ser at aktivitetsplanene følger en felles mal, og at det står en problembeskrivelse i alle aktivitetsplanene. Imidlertid mener vi at det hovedsakelig står beskrivelser av hvilke aktiviteter som skolen har gjort fortløpende og i løpet av en sak. Vi mener at det ikke er sannsynliggjort at skolens aktivitetsplaner beskriver hvilke tiltak som ble planlagt da de enkelte aktivitetsplanene ble opprettet. Vi vurderer derfor at dokumentasjonen i elevsakene viser at minimumskravene til en skriftlig plan ikke er oppfylt i elevsakene.

Vi opprettholder vår vurdering om at skolen/styret ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

Sikrer styret gjennom sin internkontroll at plikten til å sette inn tiltak blir oppfylt?

I dokumentet *Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo* fremgår det blant annet at dersom analysen viser at saken handler om en mobbesituasjon, skal rektor og rektor for barnetrinnet i samarbeid med trivselsteamet komme fram til tiltakene som har til hensikt å beskytte offeret.

Videre skal rektor og oppfølgingsteamet følge opp tiltakene ved å innhente uttalelser fra offer samt fra antatte mobbere. Oppfølgingsteamet har også ansvar for å etablere en aktivitetsplan for å håndtere og løse mobbeproblemet. Dersom analysen viser at saken handler om *Konfliktsituasjon eller annen situasjon/mistrivsel*, skal medlemmer av trivselsteamet/pedagogisk team/elevtjenesten gjennomføre oppfølging av alle aktuelle aktører.

Det fremgår ikke av *Skolemiljø og trivsel ved Den franske skolen i Oslo* eller andre dokumenter hvor raskt det skal settes inn tiltak i en sak. De ansatte svarer imidlertid i RefLex og intervjuene at tiltak skal settes inn snarest i alle saker, også dersom det er mistanke om at en elev blir krenket av en av de ansatte.

Som nevnt under punkt 4.3 gir rektor regelmessig informasjon i månedlige møter til styret. Videre kan styret få informasjon av rektor om tiltak som blir satt inn i enkeltsaker, og styreleder kan få ytterligere informasjon om de alvorligste sakene.



Etter at vi mottok dokumentasjon i elevsakene, har styreleder sendt oss skolens nye mal for aktivitetsplan (*Plan d'activité*). Vi ser at denne malen inneholder minimumskravene til en skriftlig plan.

Styrets tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering

Vår vurdering i foreløpig rapport var at styrets internkontroll ikke er egnet til å avdekke om det er brudd på tiltaksplikten.

I foreløpig rapport vurderte vi at innholdet i styrets mal for aktivitetsplan (*Plan d'activité*) syntes å være tilstrekkelig til at minimumskravene til en skriftlig plan var oppfylt. Denne malen var imidlertid ikke tatt i bruk for å dokumentere skolens tiltak i enkeltsaker. Vi kunne derfor ikke vurdere om skolen faktisk brukte denne malen til å dokumentere sitt arbeid for å oppfylle tiltaksplikten i elevsaker.

Som tidligere nevnt, har vi mottatt et dokument som gir oversikt over skolens arbeid med aktivitetsplikten og hvordan skolen dokumenterer sitt arbeid i elevsakene, inkludert flere aktivitetsplaner.

Vi har funnet at skolen/styret ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten, se side 16. Etter vår vurdering har ikke styret gjennom sin internkontroll avdekket at skolen oppretter aktivitetsplaner uten at det blir beskrevet hvilke tiltak som er planlagt å sette inn for en elev som ikke har det trygt og godt. Styret har heller ikke avdekket at styrets mal for aktivitetsplan ikke blir brukt av skolen for å dokumentere skolens tiltak i enkeltsaker. Vi vurderer derfor at styret hverken avdekker avvik eller identifiserer områder med risiko for avvik.

Vi opprettholder derfor vår vurdering om at styrets internkontroll ikke er egnet til å avdekke om det er brudd på tiltaksplikten.

6 Pålegg om retting

Statsforvalteren har konkludert med at dere ikke overholder regelverket på alle områder. Som det øverste organ på skolen har styret det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven og forskriften til loven blir fulgt. Vi pålegger dere å rette opp følgende forhold:²¹

- 1) Styret skal sikre at skolen og styret oppfyller plikten til å undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen.²²
 - a) Styret må sikre at skolen og styret gjør de undersøkelsene som er rimelig å forvente.

²¹ Jf. opplæringsloven §§ 22-6 første ledd og 29-2 første ledd, jf. kommuneloven § 30-4.

²² Jf. opplæringsloven §§ 12-4 andre ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.



- 2) Styret skal sikre at skolen og styret oppfyller plikten til å sette inn tiltak når en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.²³
 - a) Styret må sikre at skolen og styret dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

6.1 Oppfølging av påleggene

Styret og skolen skal umiddelbart iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket. Styret og skolen skal redegjøre for hvilke tiltak de har iverksatt og erklære at retting er gjennomført.

Frist for retting er 31.10.2025. Vi avslutter tilsynet når styret og skolen har sannsynliggjort at regelverksbruddene er rettet.

7 Styret og skolen har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Styret og skolen kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis styret og skolen klager, må det gjøres innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til styret og skolen.²⁴ En eventuell klage skal sendes til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med styret og skolen, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

Styret og skolen kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet.²⁵

Styret og skolen er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter.²⁶

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Oslo, 23.06.2025

Morten Strand, tilsynsleder

Frida Jacoby Lilleng

²³ Jf. opplæringsloven §§ 12-4 andre og tredje ledd, jf. opplæringsloven § 22-2 første ledd bokstav f.

²⁴ Jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

²⁵ Jf. forvaltningsloven § 42.

²⁶ Jf. forvaltningsloven § 18.



STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Postboks 325, 1502 Moss | sfospost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/os